

Заради традицията в езика

Българските езиковеди многократно са се спирали на един особен въпрос във връзка със съгласуването по число на дадено име с няколко определения. Става дума например за това, че когато се изреждат няколко области от нашата страна, много често има възможност да чуете да се говори например за *Варненска, Пловдивска и Софийска области*, което от гледище на българския книжовен език е неправилно.

Макар и броят на областите в този пример да е повече от един, тоест една и съща дума да фигурира във всяко от отделните съчетания *Варненска област, Пловдивска област, Софийска област*, накрая, след последното прилагателно, служещо като определение, съществителното трябва да се употреби не в множествено, а в единствено число. Тоест правилно е да се каже само **Варненска, Пловдивска и Софийска област**.

Същото важи и за много други случаи като **първи и втори клас**, а не *първи и втори класове*, **първа и втора програма**, а не *първа и втора програми*, **немски и английски език**, а не *немски и английски езици*, **Бяло и Черно море**, а не *Бяло и Черно морета*, **Софийски и Благоевградски университет**, а не *Софийски и Благоевградски университети* и дори **британската и френската дипломатическа мисия**, а не *британската и френската дипломатически мисии* или **първа и пета танкова бригада**, а не *първа и пета танкови бригади*, както и други подобни съчетания, в които определенията са или числителни, или прилагателни имена.

Тук като че ли на пръв поглед граматиката влиза в противоречие с логиката, но и в българския книжовен език, и в народните ни говори, на основата на които той е изграден, във всички подобни случаи се дава предпочитание тъкмо на формата за единствено число на съществителното име. Като доказателство може да се приведат често сочените съчетания **големият и малкият брат, големият и малкият пръст, лявата и дясната ръка** или **горната и долната махала**, при чието използване колебания няма.

Обяснението за подобен избор, което се предлага от повечето изследователи, е, че така се избягва повторението на съществителното име и се стига до по-стегнат и елиптичен израз. Защото **лявата и дясната ръка** означава всъщност *лявата ръка и дясната ръка*, но просто в първата част на съчетанието съществителното име *ръка* е пропуснато.

Употребата на съществителното в множествено число се дължи не само на логически разсъждения при съгласуването, но и на влияния от чужди езици. В родния ни български обаче е нужно да се уважава наложената традиция и да не се достига до изкуствени съчетания, които и без това дразнят езиковото ни чувство.